

GÜNÜN EN GEC
SAATİNDE EN
SON HAVADİS-
LERİLE ÇIKAR
HALKGAZETESİ

Sahibi Ve Umumî Negriyat
Müdürü:
HASAN RASİM US
Basıldığı yer:
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi Vakıf Yurdu

27

İ. TEŞRİN 1939
CUMA

Numara: 57 Sene: 1
Tel. 23872 - Posta kutusu 214

Sovyet Rusyanın Finlandiya hükû- metine son teklifi

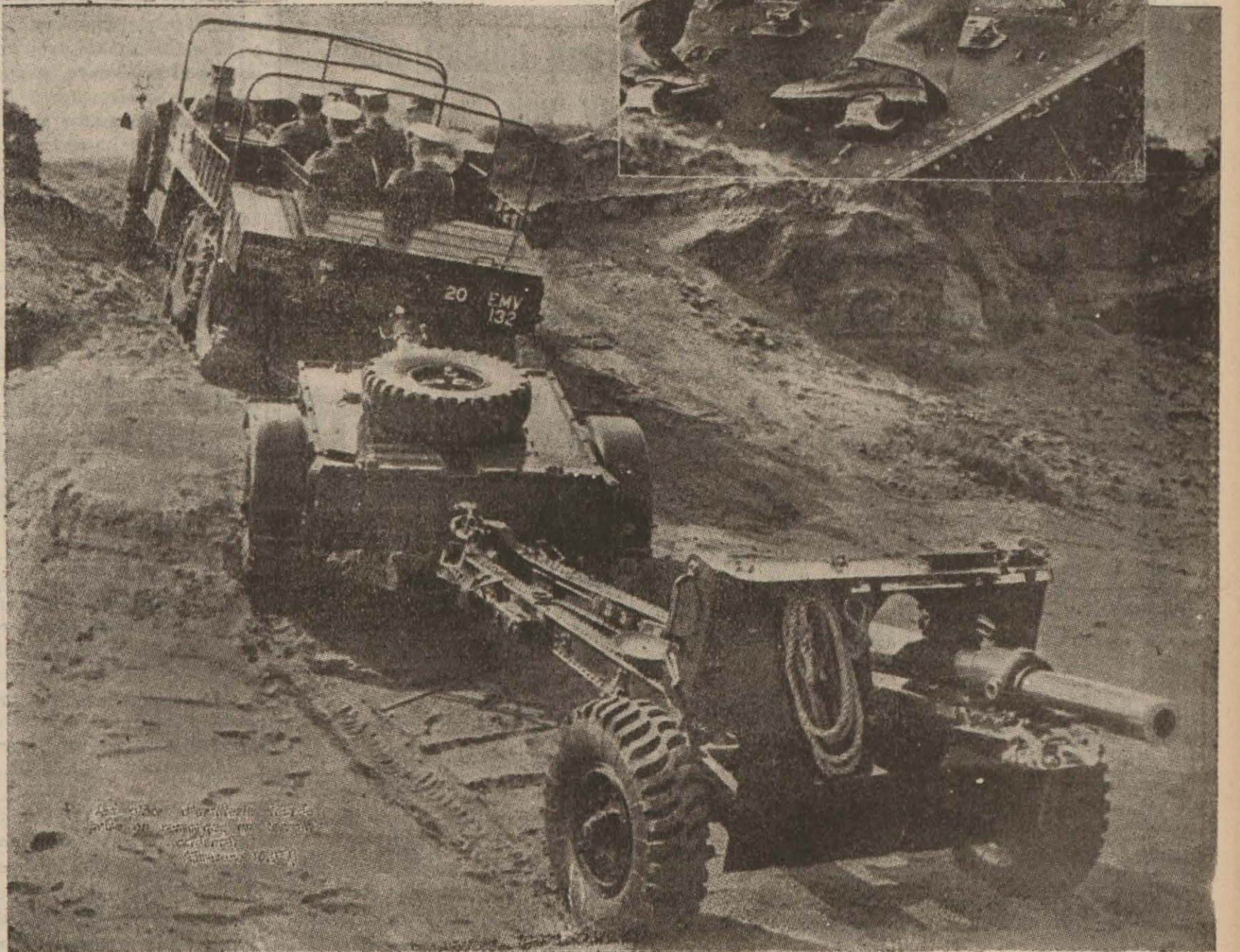
Moskova hükûmeti, teklifle-
rinden hiçbirinin Finlandiya
istiklâlini tehlikeye
sokmadığını bildirdi

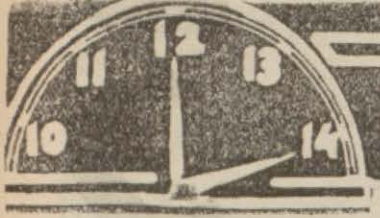
Sovyetler Şimal blokunun bitaraf tesanüdüne riayet edecekler

Helsinki, 27 (A.A.) — Sovyet Rusya Finlandiya-
ya muaddel bir askeri misak şekli teklif etmiştir.
Bu teklif, Finlandiyanın sıkı bitaraflığı ile
(Devamı 2 inci de)

MOZEL ve SAR Nehirleri de taşı Arazi geçilmez bir bataklık hâlinde...

Alman motörlü kıtaları büyük müşkülâtla karşılaşıyor

DEN SONRA GELEN *Haberler*

Belçika kralı, bir taarruz vukuunda Amerikadan yardım bekliyor! Leopold diyor ki:

«Hudutlarımız tacavüze uğradığı takdirde bütün memleket ordunun arkasında yer alacaktır...»

Brüksel, 27 (A.A.) — Beynelmilel bakımdan Belçikanın vaziyeti hakkında malûmat vermeye Amerikan hükümetince davet edilen kral Leopold, dün gece Baeken şatosunda Ameriyya hitaben radyoda bir hitabe irad etmiştir..

Kral, bilhassa demiştir ki: «— 1937 senesinde Belçika müstakil bir vaziyette bulunduğunu ilân etmiştir. Üç büyük komşusundan her biri Belçikanın arazisine riayet ve istiklâlini garanti edeceğine dair kat'i teminat vermiştir.

Belçika hükümeti tarafından harbin bidayetine memleketin bitaraf kalacağına dair yapılan beyanat bu siyasetin tabii bir neticesidir.

Bu bitarâflık Belçika milletinin ananelerine ve emellerine uygun olduğu kadar memleket men-

faatleri için de hayati bir eleman mesabesinde- dir. Belçika bir harbe sürüklendiği takdirde a- razisi bir muharebe meydanı halini alacaktır.

Holanda ile yanyana garbi Avrupa hudutla- rının telâki noktasında bulunan Belçika, bilhas- sa, muslihane olan vazifesini ifa etmektedir. Bü- tün kuvvetimizle istiklâlimize riayet edilmesini temine hazırız. Taarruza uğrayacak olursak, bundan 25 sene evvel yaptığımız gibi bu sefer de kendimizi müdafaa edeceğiz. Bu takdirde bütün memleket, ordunun arkasında yer alacak- tır.

Fakat muhariplerin bitarâflığımızı ihlâl ede- ceklerini zannetmiyoruz. Sulh ve medeniyet uğrunda Amerikan milletinin bu vaziyetimizin idamesi için bize yardım edeceğini ümit ediyor-ruz., ,

Bir Amerikalı nazır Ruzveltin yeniden intihabını istedi

Vashington, 27 (A. A.) — Ziraat nazırı Wallace, Avrupadaki harâb vaziyeti dolayısıyla Ruzveltin Amerikayı iktidâftan uzak bul- lundurmak hususundaki gayretlerine devam edebilmesi için üçüncü defa olarak intihabı lâzımgeldiğini beyan etmiştir. Bu beyanat, kon- grede birçok tenkidlere maruz kaldığı için Wallace, bu beyanatı bir nazır sıfatıyla değil, şahsı namına yaptığını söylemiştir.

EN SON DAKIKA

Bugünkü dünya hâdiseleri karşısında Yugoslavyanın vaziyeti

Müstakil demokrat partisi lideri mühim bir beyanatta bulundu

Paris, 27 — Havas ajansı bil- diriyor:

Yugoslav müstakil demokrat partisi merkezî komitesinin top- lantısından sonra yeni parti lide- ri olan sihihi muayenet nazırı Bu- dislav Liyevic bu toplantının Yu- goslav partileri arasındaki ittifak- ı bir kere daha takviye ettiğini söylemiş ve demiştir ki:

“Yugoslavyanın bugünkü dünya hâdiseleri karşısındaki vaziyeti şudur: Sulh davasında bütün devletlerle iş birliği etmek, bu- günkü Avrupa harbine karşı ta- mamiyle bitaraf kalmak. Bu bi- tarâflık, şüphesiz, ancak bizim arazi bütünlüğümüz ve milli istik- lâlimize tehlike olmadığı müd- detçe mevzuhabır..”

Almanlara ait 7 tayyare düşürüldü; bir denizaltı batırıldı

Londra, (radyo, saat 18) — Son yirmi dört saat zarfında deni- de ve havada harb vaziyetine İngiliz kuvvetleri hâkim bulunmak- tadır.

Dün İngiliz bahriye nazırının verdiği izahattan sonra, batırılan Alman tahtelbahirleri sayısına bir tahtelbahir daha ilâve edilmiştir. Dün gece yarısı Manş denizinde batırılan bu Alman denizaltı gemi- sinin 60 kadar tayfa ve mürettebatı kurtarılmış ve İngiliz sahilleri- ne çıkarılmıştır.

Alman tayyarelerine karşı çarpışmalarda da büyük muvaffak- yet elde edilmiştir. İngiliz karakol gemileri üzerine akın eden Al- man tayyarelerinden yalnız beşi dönmüş, evvelâ dört, sonra üç ol- mak üzere yedi tayyare düşürülmüştür.

Tevkil edilen vapur meselesi Amerika tahkikat için Moskova elçisine emir verdi

Vashington, 27 (A.A.) — Ha- ricîye nazırı Hull, matbuata be- yyanatta bulunarak Amerika hükümetinin City Of Flint vapu- runun hamulesile beraber Ame- rikaya iadesi ve mürettebatına serbest bırakılması için Sovyet hükümeti nezdinde teşebbüste bulunduğunu bildirmiştir.

Amerika hükümeti, Moskova- daki Amerikan sefaretine tahki- katta bulunmak ve bir rapor ha- zırlamak üzere Nurmanska bir Amerikan mümessili gönderilme- sine dair talimat vermiştir.

Hull, Berlindeki Amerikan se- firine Alman hükümeti nezdinde lüzumlu gördüğü her türlü te- şebbüslerde bulunması için tali- mat verildiğini ilâve etmiştir.

Sovyet hükümetinin talebi 1907 tarihli Lâhey mukavelenâ- mesinin 21 inci maddesine istnat etmektedir.

Amerika hükümeti, 1916 da Növe isimindeki Alman korsan- şilebi tarafından zapt edilen in- giliz bandıralı “Appan,” vapuru- nun akibeti hakkında tetkikata- rın bulunduğunu bildirmiştir.

“Appan,” Almanlar tarafından Virginide bir Amerikan limanına getirilmiş ve Amerikan yük- sek mahkemesince verilen bir karar müteakip İngilizlere iade edilmiştir.

Diğer cihetten Hull, City Of Flint, hakkında 24 ilkteşrinde Sovyet hükümeti nezdinde te- şebbüslere girişilmiş olduğunu fakat henüz Amerika hükümeti- ne bir cevap gelmediğini beyan etmiştir.

İngiliz amelesi ve harp

Amele partisi, bitaraf memleketlerde çıkarılan şayialara cevap veriyor

Londra, 27 (A. A.) — B. Bat- tlee namına beyanatta bulunan B. Greenwood, Röyter ajansı mu- habirine şunları söylemiştir:

“— Bitaraf memleketlerde İn- giliz amelesinin harbetmek iste- mekte olduğu ve sulhün iade- sini son derece hararetle arzu etmekte bulunduğu suretinde ya- pılmakta olan propaganda, amele fırkası mahafilinde büyük bir in- fial tevliid etmiştir. Halbuki bü- tün bunlar hakikate uygun ol- maktan çok uzaktır, İngiliz ame- lesi, harbden nefret etmektedir. Fakat bu amele, aynı zamanda diktatörlükten ve onun hasın u- sullerinden ve tevliid etmekte ol- duğu netayiciden de aynı derecede nefret duymaktadır.

Orduya kaydedilmeğe amade olan amele miktarı memleketin halihazırda muhtaç olduğu ve hattâ ileride muhtaç olabileceği miktardan çok fazladır. Siperler- de, denizde ve havada çalışmak istiyen yüz binlerce amele vardır. Fakat bunların milli istihsalâtın ihtiyacatına hâdim olmak üzere fabrikalarda çalışmaları lâzımgel- mektedir.

İngiliz amelesi, son zamanlar- da kendini göstermiş olan taar- ruz sistemine ameli olarak niha- yet vermeye azmetmiştir. Bu sistem, Avusturyanın, Çekoslo- vakiyanın ve Polonyanın hüriye- tini tahrib etmiş olub, diğer mil- letlerin hüriyetini de tehdid et- mektedir.

İngiliz amelesi, Hitlerin mey- dan okumasını kabul etmiştir. A- mele fırkası, hükümetin haricinde olmakla beraber kabinenin Hitle- rizmi kat'i surette ezmek için vermiş olduğu karara elinde bu- lunan bütün vesait ve kuvvetle müzaheret edecektir.

İngiliz amele fırkası mahafil- nin hattı hareketine dominyon- lardaki amele de dahildir. Bita-

Sovyet Rusyanın Fin-landiyaya son teklifi

(Baş tarafı 1 incide)

kabili telifidir. Taarruzun kendi topraklarından yapılması imkânını selbetmektedir. Moskova, şimal bloğunun “bitaraf tesanüdü,” ne riayet et- mek niyetinde olduğunu bildirmiş ve Finlandi- yaya tekliflerinden hiç birinin Finlandiya istik- lâlini tehlikeye maruz bırakmağı istihdaf etme- mekte olduğuna dair teminat vermiştir.

Hududa gitmek üzere yurdlarını terketmiş olan bir çok kimseler, şimdi yurdlarına avdet etmektedirler. İlk mekteplerin ekserisi, Hilsinki- dekiler müstesna olmak üzere, tekrar açılmış- tır.

Büyük bir taarruza delâlet eder bir şey yok

Stokholm, 27 (A. A.) — Son zamanlarda Alman sansürünün çok ziyade şiddetlenmiş bulunması keyfiyeti, çok zaman evvel ha- zırlanmış olan tedbirlerin tatbiki olduğunu ve yakında yapılacak ge- niş mikyasta bir taarruza kat'iyen münasebettar olmadığını ya- zan “Vegbeladet” gazetesinin Berlin muhabiri şöyle diyor:

“Yakında büyük bir taarruz ıera edileceğine delâlet eden hiçbir alâmet yoktur.”

Mozel ve Sar nehirleri taşı

Moskova, 27 (Radyo) — British United Press Ajansının bildirdiğine göre, Fransız - Alman hatları arasında Moselle, Kyll, Saar nehirleri son yağın şiddetli yağmurlar neticesinde taş- mış, araziye bir bataklık haline getirmiştir. Bu ebepten buralarda rarekât imkânsız bir bekle- girmiştir.

Papa'nın tamimi

Vatikan, 27 (A. A.) — Şimdiki Papanın birinci tamimi, bu sabah

raf memleketlerin İngiliz amelesi arasında velev bir an için olsun en ufak bir zaaf görülebileceğini zannetmeleri bir cinnet olur. İn- giliz amelesi, bütün dünya ame- lesinin hüriyet ve haklarını kurtarmak için kazanmış olduk- ları hüriyeti müdafaa etmek arz- zusundadırlar.

negredilmiştir. Tamim, Castel - gandolfo menşeli ve 20 ilktegrin 1939 tarihini taşımakta olup “summi pontificatus” tür.

Bu tamim harbin hakiki âmil- lerinin nasyonallizm ve rasizm sa- halarındaki ifratkârlılıkla tota- liter devletlerin efradı tabii hü- riyetlerinden mahrum eden te- lâkikleri olduğu beyan edilme- ktedir.

Sovyetler Letonya parlamen- tosunun içtimaa çağırılmasını istemişler

Kopenhag, 27 (A. A.) — Ri- gadan bildiriliyor:

Rigada cenebi mahafilinde, Sovyetlerin, Letonya parlamen- tosunun 20 ilkinden evvel içtimaa davet edilmesini taleb et- miş olduklarına dair birtakım şa- yialar deveran etmektedir.

Bu şayialar teccyyüd etmemiş olmakla beraber mezkûr cenebi mahafilinde parlamentonun sikri geçen tarihte içtimaa davet edil- mesinin hemen hemen imkânsız olduğu söylenmektedir.

B. Ulmainin iktidar mevkiine gelmiş olduğu tarih olan 15 ma- yıs 1934 denberi parlamento top- lanmamıştır. Mebusların ekserisi hapse atılmış veyahut da mem- leketi terketmek mecburiyetinde kalmışlardır. Geri kalan mebuslar da her türlü siyasi faaliyetten vazgeçmek mecburiyetinde bira- kılmışlardır.

İngiltere Brezilya-ya gemi yapamıyor

Moskova, 27 (Radyo) — Nev- york Times gazetesi Rio de Jane- riodan bildiriyor:

Brezilya hükümeti İngiltereye 6 harp gemisi ısmarlamıştır.

İngiltere, harpten dolayı bu si- parişi yerine getiremediği için mu- kaveleyi bozmuş ve Brezilya hükü- metinin avans olarak verdiği 2 mil- yon İngiliz lirasını iadeye karar ver- miştir.

Fransız kabinesi toplandı

Paris, 27 (Hususi) — Fransız nazırlar heyeti bugün Cumhurre- isi M. Lebrunun riyesati altında toplanmış ve başvekil M. Dalad ya beynelmilel vaziyet hakkında izahat vermiştir. Bundan sonra bazı kararnameler imza edilmiş- tir.

KADAR GELEN Haberler

Almanya, komşu memleketleri çiğnemeğe mi karar verdi?

Garp cephesinde kar başladı

ALMANYA

Ho'ana ve Belçika ile telefon muhaberatını kesti

Londra, 27 — Almanyanın bu şehirde Hollanda, Belçika veya İngiltereyle taarruz ederek Majino hatına arkadan hücum etmek teklifinde bulunacağı rivayetleri gene meydan almıştır.

Röyter ajansının bildirdiğine göre, Almanya ile Hollanda arasında telefon muhavereleri dün saat 12,30 danberi kesilmiştir. Almanya ile Belçika arasında da telefon muhaverelerinin kesildiği söylenmektedir.

Gene dün saat 13 denberi Alman zabıtları İngiltere ile yapılan telefon muhaverelerini tetkik etmekten sonra müsaade etmemektedirler.

Amsterdamda iyi bir kaynakla haber verildiğine göre, Şimal denizindeki Alman sahillerinde Bremen ve hinterlandından geçerek Emdenden Elbe munsakadın kadar Alman kıtaları, tayyareler tahşidatı yapıldığı ve müdahale suretiyle nakle edilmiş görülmüştür.

Henüz hiçbir müdafaa hareketi belirmemekle beraber Almanya ile bitaraf memleketler arasında telefon muhavereleri kesilmiştir ve kontrol altına alınmıştır. Almanya dahilinde nakle edilmiş karıştırmış göstermekte

Garp cephesinde hareket

PARİS, 27 — Havanın yağmurlu ve soğuk olmasına rağmen cephede Ren nehri ile Mosel arasındaki muntaka da faaliyet artmaktadır. Keşif kollarının ve müfrezelerin faaliyetine topu ateşisi devam etmiştir.

Cephede kar başlamıştır. Harp muhalefetine rağmen, cephede devriyeleri, Alman hatlarına biten şeyler sıkı bir şekilde murakabe için faaliyetlerini devam ettirmektedirler.

Alman kumandanlığının bir heyet hazırladığı görülmüştür. Sahil yettar Fransız mahafilileri

Bunların biricik noksanları en azından zamanlarda birdenbire en doğrudan manevraların ne olabileceğini kestirememek kabiliyetinin eksikliği idi. Müller arasında işte bu noktada fark vardı.

Aralarındaki yaş farkı ancak on beş sene idi. Buna rağmen Müllerin, Tiranın köyünde usulden ayrılarak müstakbil bir tarzda yetişmesi onu aynı yolda takip ederek yetişen arkadaşlarından daha üstün bir mevkie çıkardı. O ilkinci asırda tarihin kaydettiği büyük korsanların hayatını yaşamak istiyordu. Müller isteseydi Wilhelmshafen'e yahut Berlinde kalır, salonlarda kalar ve şampanyalar içinde nükte savurarak ömrü sürebilirdi.

Fakat o salon zabıtlığını istemedi. Alınan, bahriye nezaretinden ve amirliğine beyaz "Emden", ile Büyük Okyanusun kapısında nöbet beklemeyi tercih etti.

Allah bu işlere karışmazdı. Bahriye nezaretini dinlemeyebilirdi. Geriye amirliği kalmıştı. Onu kandırmak, sö-

zünü, sazını sakınmadan tepeden incesine ısrar etmek lâzımgeliyordu: — Hind denizini boş bırakmamalıyız, amiral!.. diye tekrarladı..

Müllerin gözleri bir aralık Speninklerden ayrıldı. Orada gene put gibi donakalmış kumandanların gözlerinde dolayış. Ortalıkta çit yoktu. Bunların kendisi gibi düşündüklerini anlamakta güçlük çekmedi. Bu kitap satırlarından harice çıkamayan adamların, genç zabıtların ve onun maceralara atılmak ihtiyacından olan ruhiyle bir olamıyacıkları meydana idi.

Nasıl kabul edebilirlerdi ki, onun daha bir kaç gün evvel Cusimadaki macerasını biliyorlar, yakalayıp getirdiği Rus ticaret donanmasının bir parçasını Alman harp donanmasından bir parça

SAAT: 13,40

Sovyet Meclisi içtimaa çağırıldı

Moskova, 27 (A.A.) — Yüksek Sovyet Meclisi, Sovyetler Birliği yüksek meclisini 31 ilkteşinde Moskovada beşinci fevkalâde içtimaa akdetmeğe davet etmiştir.

Almanyanın Amerikaya muhtırası

Vaşington, 27 (A.A.) — Berlindeki Amerikan maslahatgüzarına Almanya hükümeti tarafından City of Flint vapurunun kaçak esya taşıdığından dolayı zaptedilerek Murmansk'a götürüldüğüne dair bir muhtıra tevdi edildiği hariciye nezaretince bildirilmektedir.

Vapurun mürettebatının sıhhatta olduğu Alman muhtırasında ilâve edilmektedir.

İngilizlerin düşürdüğü tayyareler

Londra, 27 (A.A.) — Hava nezaretinin bildirdiğine göre, geçen cumartesi günü şimal denizine yapılan akın esnasında İngiliz tayyarecileri dört Alman tayyaresinin düştüğünü görmüşlerdir. Tayyareciler, üç Alman tayyaresinin ağır hasara uğradığını zannetmektedirler. Bu üç tayyarenin denize inmeğe mecbur oldukları, bunların mürettebatından bazıları tarafından teyid edilmektedir.

Bunlardan biri bir balıkçı gemisi tarafından, bir diğeri bir muhrip tarafından, bir üçüncüsü de bir Danimarka vapuru tarafından kurtarılmıştır.

Hiçbir İngiliz tayyaresine veya gemisine isabet vaki olmadığı ha-

16 ve 17 teğrinievvelde yapılan taarruzlar esnasında düşmanın verdiği zayıat hakkında bazı malumat vermektedirler. Ölen ve yaralanan Alman askerinin adedi 2.000 ilâ 3.000 olarak tahmin ediliyor.

Ren üzerinde dün, hoparlörler ile yapılmak istenen Alman propaganda teğebbüsü Fransız mitralyözleriyle karşılaşmış olmasına rağmen, aynı teğebbüs tekrar edilmiştir.

Taarruz ne zaman?

Londra, 26 (A.A.) — York. sayr Post gazetesinin askeri muhabiri, garb cephesi üzerinde beklenen Alman taarruzunun gecikmesini şu iki sebebe atfetmektedir: Havanın fenalığı ve Majino hattına karşı bir taarruzun en az dört hafta çok şiddetli mücadeleyle istilaz edeceğinin muhakak bulunması. Bununla beraber, teğrinisani başına kadar taarruzun müstebat olamıyacağı zannediliyor.

Fırtına

Ege denizinde bir Yunan vapurunu batırdı

Dün gece saat ondan itibaren başlayan ve on ikiden sonra çok şiddetlenen fırtına yüzünden limanımızda bazı kazalar olmuş, şehrin alçak semtlerini de sel basmıştır.

Bebek önünde iskele yanında demirli bulunan Savarona yatı kuvvetli rüzgâr ve büyük dalgalara mukavemet edememiş, demirini tarayarak karaya oturmuştur.

Yat birkaç romörkörle iki saat kadar uğraşıldıktan sonra güç halle kurtarılmıştır. Gemi, teknisinin hafifçe boyaları zedelenmesinden başka bir hasara uğramamıştır.

Atina, 27 (A.A.) — 45 yolcusu

İngiltere bize harp malzemesi verecek Çemberlayn, askeri heyetimizle yapılan görüşmelerin neticelenmek üzere olduğunu bildirdi

Londra, 27 — İngiliz başvekilli Çemberlayn dün avam kamara-sında beyanatta bulunarak son vaziyetleri anlatmıştır. Çemberlayn evvelâ harp vaziyeti etrafında malumat vermiş, Fransaya mütemadiyen sevkıyat yapıldığını, İngiltere üzerine Alman hava baskılarının akamete uğratıldığını anlattıktan sonra denizaltı harbine geçerek Almanların gayrimişru şekilde ve insafsızca gemi batırarak sivillerin ölümüne sebep olduklarını söylemiş, müteakiben sözlü siyasi vaziyete geçerek şöyle devam etmiştir:

— Bundan evvelki beyanatım danberi harici siyaset sahasında en gayan dikkat hâdisi, Türkiye ile muahedenin imzalanmış olmasındır (şiddetli alkışlar). Muahede Büyük Britanyanın ve Fransanın her tarafında çok derin bir memnuniyetle karşılanmıştır. Bu muahedenin dünyamın diğer pek çok yerlerinde de aynı derecede memnuniyetle karşılanmış oldu. Şunu öğrenmek bize büyük bir cesaret vermiştir. Bu memnuniyetin sebebi hiç şüphesiz şudur ki, bu muahedenin hiç kimseyi tehdit etmeyen ve yegâne hedefi tecavüze karşı mukavemet göstermekten ibaret bulunan bir müdafaa vasıtası olduğunu bütün dünya anlamıştır. Bu muahede ile, İngiliz milletinin ve Türk milletinin, adaletin mes'uliyetini müstereken taşımakta bulunmaları bizi iftihara sevketmektedir. O Türk milleti ki yurtseverliği ve doğruluğu hürmete lâyıktır. Bunlar, bizim daima taziz etti-

ile Volosdan Pireye gitmekte olan Yunan bandıralı "Ambrakia" vapurunun Koloid civarında bir kayaya çarparak battığı teyid edilmektedir. Kaza neticesinde 15 kişi ölmüştür.

gimiz hasletlerdir. (Sürekli alkışlar).

Bu vesileden istifade ederek, meclise şunu da arz edeyim ki, Majeste İngiliz kralının hükümetiyle Türk ve Fransız hükümetleri bir müddettenberi Türkiye'ye mali ve iktisadi yardım mecelesi ni takkare etmektedir. Bu yardımların harp malzemesine müteallaktır. Bu hususta, Londra, bir Türk askeri heyeti ile konuşmalar yapılmaktadır. General O... İngilterede aramızda görmekle büyük bir zevk duyduk. Görüşmeler açık ve samimi bir hava içinde cereyan etmekte ve neticelenmek üzere bulunmaktadı. Ümit ederim ki, faydalı ve müessir bir netice elde edilecektir.

Lord Halifaksın beyanati

Diğer taraftan İngiliz hariciye nazırı Lord Halifaks, Lordlar kamarasında son Türk - Rus müzakerelerinden bahsederek demiştir ki:

— Müzakereat görünüşte, müsabet hiçbir netice vermemiş olmakla beraber, her iki hükümet, an'anevi dostluklarını ilân etmişler ve umumî surette münasebetlerine hâlel gelmediğini bildirmişlerdir. Bu iki büyük komşu arasındaki iyi münasebetlerin devam ettirilmesi görmek arzusunda bulunan İngiliz hükümeti için bu, büyük bir memnuniyet vesilesidir. Kaldı ki, şimdi, bizi Türk hükümetiyle hususî surette münasebete götüren Türk - Fransız - İngiliz anlaşmasını akdetmiş bulunuyoruz..

İran kabinesi değişti

Paris, 27 — İrandan gelen haberlere göre İran kabinesi istifa etmiş, yeni kabine sabık adliye nazırının riyasetinde teğekkül etmiştir. Eski başvekil saray nazrlığına tayin edilmiştir.

Şarkta tahşidat yapmadık

Kars ve Ardahan 300 bin asker yığmışız Anadolu ajansı, bu haberi tekzip ediyor

Paris, 26 (A. A.) "Havas": İstanbuldan Daily Mail'e çekilenek Matin gazetesi tarafından istinsah edilen bir telgrafa göre, Türkiye Kars ve Ardahan havâlisinde 300.000 mevcutlu kıtaat tahşit eylemiştir.

Bu havâli, Moskovanın emriyle Ermenistan Sovyet Cumhuriyeti'nin istediği muntakadır.

Bununla beraber Türkiye'deki Sovyet büyük elçiliğinin bir memuru şu beyanatta bulunmuştur: "Bu ihtilâf müzakerele halledilebilir, zira Rus akalliyeti hakkındaki çok iyi muamele edilmektedir.. Mevzu bahis telgrafta Türkiye'nin her ne olursa olsun teyakkuzunun gevşetilmeyeceği ilâve edilmektedir.

Anadolu ajansının notu:
Salâhiyyettar mahfiller nezdinde yaptığı tahkikata istinaden bu haberin tamamen asılsız olduğunu beyana Anadolu ajansı me-murdur.

Ankarada yeni Meclis binasının temeli atıldı

Ankara, 27 — Büyük Millet Meclisi yeni binasının temelatma merasimi dün yapılmıştır.

Temeli atılan bina sadece Büyük Millet Meclisi binasıdır. Fevkalâde ahval ve vaziyet mani olmadı takdirde bu bina inşaatının dört senede bitmesi mukarredir. Yeni Millet Meclisi binasının ön cephesinde ve bu binanın sağ ve sol taraflarında yapılacak olan Başvekilat ile hariciye ve kâlet binaları bilâhara yaptırılacaktır.

SON DAKİKA'nın tefrikası:

16

Yazan: KURT RÜCKERT

zünü, sazını sakınmadan tepeden incesine ısrar etmek lâzımgeliyordu:

— Hind denizini boş bırakmamalıyız, amiral!.. diye tekrarladı..

Müllerin gözleri bir aralık Speninklerden ayrıldı. Orada gene put gibi donakalmış kumandanların gözlerinde dolayış. Ortalıkta çit yoktu. Bunların kendisi gibi düşündüklerini anlamakta güçlük çekmedi. Bu kitap satırlarından harice çıkamayan adamların, genç zabıtların ve onun maceralara atılmak ihtiyacından olan ruhiyle bir olamıyacıkları meydana idi.

Nasıl kabul edebilirlerdi ki, onun daha bir kaç gün evvel Cusimadaki macerasını biliyorlar, yakalayıp getirdiği Rus ticaret donanmasının bir parçasını Alman harp donanmasından bir parça

haline inkılâp ettirdiğini Pagani körfezinde görüyorlardı.

Müller haritanın yanına yaklaştı. Bir az evvel amiralin firar planını çizmesi gibi, o da mücadele planını anlatmaya bağladı. Kumandanlar baştan aşağı dikkat kesilmişlerdi. Genç zabıtların sesi hem anlaşılacak, hem takdir edilme, mek endişesiyle titriyordu.

— Avustralyadan, diyordu, tâ uzaklara kadar yapılan büyük denizlerdeki gidip gelmeler. Avrupada oturan ejderlerin karnın doyurmak içindir. Gövdelerini Kızıldenize yerleştirmiş büyük bir ahtapotun kolları yerindeki Honkogtan Sidneye kadar uzanan limanlara gidip gelen bu gemiler uğradıkları yerlerdeki yiyecekleri istinsasız sömürerek Avrupada baş kaldıran ejderhaya götürür.

ler; bunlarla onun karnını doyurmayı başlıyor. Ahtapotu öldürmek için önce onun kollarını kesmek lâzımdır.

Müller gittikçe heyecanlandırıyordu. Görenekle mücadele ediyor, didiniyor, uğraşıyor ve behemehal galebe çalmıya uğraşıyordu. Çünkü hayatını milyonlarca hayatı ve aynı zamanda Emdenin P. pasında dalgalanan sancağın şan ve şerefi bu galebeğe bağlıydı.

Bütün delilleri, bütün hakikatleri biribirine üzerine yığıyordu:

— Donanmaların, diyordu, biribirleriyle çarpışmasından bir şey çıkmaz. Ancak milletleri aç bırakan, kasaları boşaltan, sigorta primlerini fırlatan, borsaalarda panikler doğuran iktisadi harp lâzımdır. Ve bu harbi amansız devam ettirmek lâzımdır.

Rütbe, sırma, madalya ve nişanlarla süslü amiralla miralayların çıktığı Bahriye mektebinde Müllerin söyledikleri okutulmamıştır. Bu hakikat karşısında küçülüyorlar, eriyorlar, bilgilerinin ne kadar boş ve noksan olduğunu anlıyorlar. Cüret ve cesaret bu adamları adeta şaşkına döndürmüştür. Amiral Pe kendisini toplamaya çalışarak:

— Fakat Müller, dedi. Biz esiriz.
— Fakat zindanımız nihayetsiz, ucu bucağı bulunmayan denizlerdir Amiral. Scharst söze karıştı:
— Ne de olsa öleceğiz ya!

— Vay kumandan! Siz harpten bundan başka bir şey mi bekliyorsunuz? Bu cevap bir kurşun gibi işledi. Scharsaparı kesildi. Cevap veremedi. Yalnız lomboz deliğinden okyanusun sesleri geldi.

Amiral Kont Spe başını kaldırdı: — Bütün gemilerimi burada bırakmam. Sekiz gün geçmez, ne ağzımıza koyacak bir lokma ekmek, ne kazanlarımızı atacak bir şey bulabiliriz. (Devamı var)

HİKÂYE

Kan Lezzeti!..

Yazan: Süheylâ Şefik

Son dakika hikâye 1

Bir leylâk koklayınca daima o ızdırıp ve ferah gününü hatırlarım. Gebeliğin devrinde daima leylâk istemiştım. Halbuki mevsim kıştı. Bana öyle istediğim kadar çok, bol bol leylâk bulup ta getiremiyorlardı.

Anne olduğum gün ilk defa olmak üzere odam leylâk dallarıyla doldu. Artık martın ilk günleriydi. Kuvvetli güneş, havayı iyice ısıtmıştı. Aralık olan pencereden içeri hakiki bir yaz rüzgârı getiriyordu.

Doğurduktan sonra vücuduma çöken ağır uykudan kurtulmuşum. Şimdi kendimi başka bir âlemde, tatlı rüyalar içinde sanıyordum. Açık olan kapımın biraz ilerisinden bir kâğıt gürültüsü işitiyordum. Kocam orada masına oturmuş çalışıyordu.

Kocamın orada oturduğunu hissetmekle müsterih oluyor, seviyordum. Onu o kadar severim ki! Dört sene evvel İstanbul'da evlenmiştik. Kocam orada "..." Dairesinde memurdu. Bir müddet sonra kendisini terfian buraya, İzmir'e gönderdiler. A. ramızda şimdiye kadar hiçbir şey geçmedi. Lâtif, hem zeki, hem uslu bir adamdır. Yakışıklıdır da... Bazan kol kola gezdiğimiz zaman arkamızdan: "Ne güzel adam!" dediklerini duyar ve sevinirim.

İzdivacımızın ilk üç senesinde Lâtif sadakatsizlik etmek aklından bile geçmezdi. O kadar mesuttuk ki!... Yalnız bir defa çaştık. Erkek kardeşi vefat ederek on yaşında bir yetim bıraktı. Bu çocuğun verem olduğunu söylerlerdi. Lâtif bu anasız baba-sız kalan çocuğu eve almak istiyor, ben razı olmuyordum. Bütün ısrarlarına rağmen günün birinde evimize mahcup, mütevazı, güzel bir çocuk geldi. Ve ben onun karşısında, kinimi, hiddetimi unuttum.

— Gördün mü? Dedi. Annesinin hastalığı.. Zavallı kadın yirmi altı yaşında ölmüştü.

Tabii kalbim titredi ve o dakikadan itibaren hastayı iyi etmeğe, kurtarmağa çalıştım.

Çocuğun ismi Fikretti. Fikret, üniversiteye girmek için hazırlanıyordu. Sene nihayetinde imtihan verecekti. Daima dağınık, hazin, ızdırıp içindeydi. Zannedim ki bana hemen âşık oldu. Fakat o kadar hissi ve ulvî bir surette ki buna yalnız böyle genç çocuklar muvaffak olur. Bu aşktan endişeye düşmeli miydim? Bu cesaretsiz, saf ve sessiz çocuk beni baştan çıkarabilir miydi?

Kocam teftişe çıktığı zaman Fikretle evde yalnız kaldık. Evvelâ biraz sıkıldık. Sonra a. lıştrık. Dikkat ettim ki böyle başa kaldığımız zamanlar da, söyleyecek, yapacak bir şey bulamadığımız vakit bile saatler hissedilmeyen bir süratle geçiyor. İ. kimiz de bir itirafa bulunmamış, birbirimize temas etmemiştik. Fakat sözde tesadüfen olan temasların zevkini ve kıymetini ikimizde anıyorduk. Hiç bir fe. na şey yapmadığım için vicdan azabı da hissetmiyordum. Fikrete bir anne gibi muamele ediyor ve daima "Çocuğum," diye söz söylüyor, kendimden bahsederken "benim gibi ihtiyar bir kadim!," diyordum.

Kış geçti. İlkbahar geldi. Fikret öksürmüyordu. Şüphesiz İzmirin havası iyi gelmişti. İlk imtihanı verdi ve muvaffak oldu. Kocam, üniversiteye devam edebilmek için onu İstanbul'a göndermeğe karar verdi. Fikretin is-

tikbalile her ikimiz de pek ziyade alâkadar oluyorduk.

Bir nisan akşamı - kocam teftişteydi. Fikretle beraber pencereden sarkmış, bakıyorduk. Buradan bahçeleri ve kırları görüyorduk. Sırtımda ince ve şeffaf bir elbise vardı. Ben de kendimi güzel buluyordum. Fikret yanımda âdeta beni kokluyordu.

Mırıldandı:
— Yakında gideceğim ha!..
— Ne için yakında olsun. dedim, altı ay sonra.. Hem İstanbul buraya çok uzak değil ki..
— Ya bir daha gelmezsem!.. Gözlerime bakıyordun..
— Gelmiyecek misin? Ne için?
— Ne için olduğunı anlamadınız mı? Ya orada ölürsem!..
Elimi ağzına koydum:
— Sus bakayım!.. Artık hastalık kalmadı..

Ağzına dokunan parmaklarını öptü.. Sonra elimi eli içine aldı. Çekmek için kendimde kuvvet bulamadım.

Fikret tekrar söze başladı:
— İyileşmedim.. Oh, hayır. Hissediyorum ki çok yaşayacağım değilim..

Ve sonra birden, her tarafımı ürpertecek hazin bir tavırla ilâve etti:

— Eğer ölürsem beni unutmayacak mısınız?

Kendisini teselli edecek, muhabbetimin derecesini gösterecek bir söz, bir kelime aradım. Fakat bulamadım ve hemen kollarmı boynuna doladım. Yanagım yanagında bir müddet ağladık. Yavaş yavaş ve göz yaşları içinde dudaklarımız birleşti. Bilmem nasıl ve ne için, birbirimize teslim olduk.

Sonra elim vicdan azaplarına tutuldu. Sevişerek kavga ediyorduk. Her birimiz diğerini baştan çıkarmakla itham ediyordu. Bu gınahtan dolayı daima müteessir bulunduğumuz için aynı günahı işliyorduk..

Katlanmak lâzımdı. Sükûnetle seviştik..

Kocam dönmüştü.. Kabahatimizi affettirmek için her ikimiz de ona pek ziyade muhabbet gösteriyorduk. Fikrete derdim ki:

— Kocam çok iyi bir adam, değil mi?

— Evet, derdi, ben de babam gibi seviyorum. Ah, neden senin kocan olmuş!

Lâtif hiçbir geyin farkında değildi.. Hattâ bazan bana:

— Fikret bir müddettenberi iyi.. Zavallı çocuk.. Eğer tamam kurtarabilirsek!..

Dardi.. Fikret hakikaten iyi idi. Ben de, vicdan azabını azıcık olsun tahfif için göyle düşünüyordum:

"Kendimi sevdirmekle Fikreti hastalığından kurtarıyorum!.."

Bahar geçti, yaz geçti.. Ayrı- lık yaklaşıyordu. Artık daha çok sevişiyor, daha çok öpüşüyorduk. Eylül bitmek üzereydi. Fikret gene öksürmeğe başladı. O da iyileştğini zannetmişti. Bu nüks bütün ümitlerini kırdı. Ölüm ihtimali tekrar hepimizin fikrini perişan etti. İlk sislerde kan tükürdü. Artık odasından çıkmaz oldu. Ben de her gün onun yanında oturuyordum.. Kocam da ara sıra yanıma çıkıyor, teselli verici bir kaç kelime söylüyor, sonra işine gidiyordu. Ekseriya Fikret ellerimi tutuyor ve:

— Daima yanımda bulunmak, lığın için ilelebet hasta olmak isterim! diyordu.

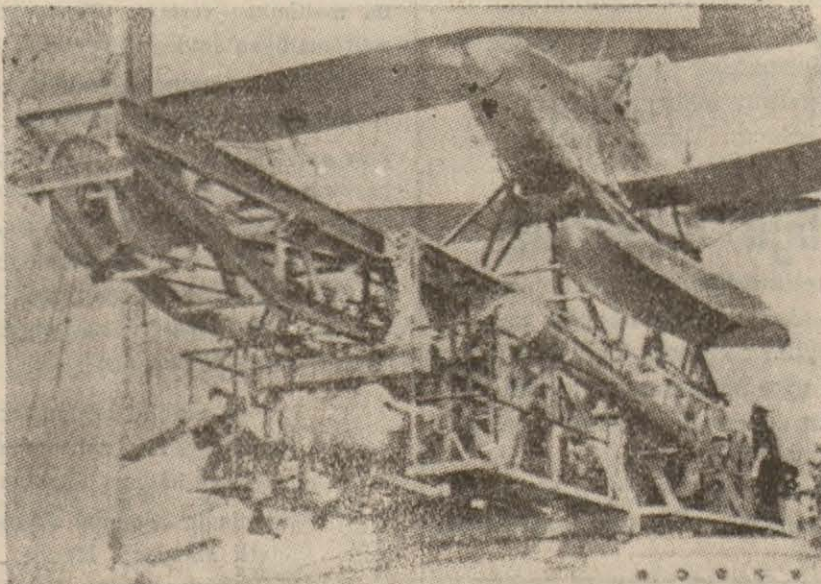
Bunun üzerine ben eğilir, ağzını öperdim.. Dudaklarım bu

Teşrinievvel ortalarında gebe olduğumu anladım. Bu çocuk

Finlandyanın istiklâl kahramanı

Mareşal Mannerhaym

Bir İngiliz deniz tayyaresi bir geminin gövertesinden barekete hazırlanırken

Son Dakika'nın his, aşk, macera romanı: 28

Bu Ev Tekin DEĞİLDİR

Nakleden: Muzaffer Esen

— Merak etmeyiniz. Kimse sizi yemez, gözü bağlı olarak yürüyecek. İstedığınız sebzeleri yanılmadan koparıp bize getireceksiniz. Fakat meselâ havuç yerine maydanoz, patates yerine salgam getirirseniz cezaya çarptırırız.

— Güzel oyun ama.. Biz bahçede gözleri bağlı yürüdükten sonra bahçede artık hayır kalmaz..

— Hayır ben ve Semahat sepetler elimizde yanbaşınızdan yürüyeceğiz. Eğer böyle yapmazsak hem bahçeyi harap ederiz. Hem de muhakkak göçüklerde boğulursunuz. Vahit bey, bana mendilinizi versenize.

Fikrettendi. Bunda hiç şüphem yoktu. Fikrete söyledim. Hayret etti.

— Ben göremiyeceğim ki! .. dedi.

Bir akşam kocamla yemek yedikten sonra Fikretin odasına çıktım.. Yatağa yaklaştım.. Fikret hareket etmiyordu. Hemen öptüm. Bu öpüşü feryadım takip etti. Dudakları buz gibiydi. Ölmüştü.

Oh, bundan sonra ne azaplarla, endişelerle dolu zamanlar geçirdim! Ne kadar hastalandım!

Yataktan kalkınca doğru mezarlığa gittim. Kışın sonunda bir erkek çocuk doğurdum. İşte kendimi bu suretle yatak içinde ve sevdiğim leylâklar arasında görüyordum.

Bu çocuğu doğurmakla sanki vicdan azabından da kurtuldum. Fikretin benden doğan çocuğu.. Artık bu çocuğu severken, hiç bir günah işlemeyen babasını da sevmiş olmayacak mıydım?

Fran sız hatlarında hazırlanan bir tel örgü

Hudud civarında bir Fransız kasabasında gece nöbeti için zilleri almaya giden bir Fransız müfrezesi..

niş bir elbise giymişti, dalga dalga havalanan saçları, kolunda sepeti- le bir kız değil, küçük bir kız çocuğunu andırıyordu. Elâ gözlerin- de memnuniyetsizlikten doğan mağmun bir ışık yanıyor.

— Siz ne dersiniz deyiniz. Güzin hanım. Yanbaşınızda iken gözleri kapalı durmak tahammül edilmez bir azap oluyor. Size bakmak büyük bir saadet olduğu gibi..

— Vahit bey.. Yine muamma söylemeğe başladınız.

— Gayet açık söylüyeyim Güzin hanım.. Burada sizi beğenen, sizi takdir eden iki erkek var.

— Vahit bey, gidip ötekilere bakalım. Bol bol Cemile alay ederiz.

— Yanyana bahçede dolaşmak saadetini bana çok mu görüyor- sunuz?

Güzin eski binanın kapısı önünde duruyor. Vahit genç kıza doğru ilerledi.

— Güzin hanım. Cemilin sizinle evlenmek istediğinden haberiniz var mı?

Genç kız kaşlarını çatı:

— Bana bu haberi kimin tıncan getirdiğinizi lâtten r- isiniz? Yoksa sizi bu işe beymi memur etti.

Vahit bu sözdeki iğbirarı anı mamış göründü:

— Hayır, dedi, hatıra gel ve samimiyetinize itimadım için sorulmuş bir sual..

Güzin bu sefer düşüncesini açık söylemekte tereddüt etme-

— Vahit bey, dedi, üzerinize zife olmayan işlere karışmasın daha iyi olur..

Vahit, elleriyle genç kıza om- larından tuttu. Kederli bir baka- ona baktı ve yavaran bir sesle:

— Rica ederim, kızmayın. di. Bu sözleri söylerken derin bir eza hissediyorum. sizliğimi anlıyorum.

— Siz zaten çok yere üzülmü- sunuz.

Vahit yavaş yavaş:

— Yanlış düşünüyorsunuz, zin hanım. Y- unuzda iken

Güzin başını kaldırdı:

(Devamı)

Ankara caddesinin en işlek, en muteber yerinde

Kiralık dükkân

VAKIT matbaası idaresine müracaat